

Sesijas dokuments

24.11.2010

B7-0637/2010 }
B7-0638/2010 }
B7-0340/2010 }
B7-0642/2010 }
B7-0643/2010 }
B7-0644/2010 } RC1

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 122. panta 5. punktu

nolūkā aizstāt rezolūcijas priekšlikumus, kurus iesniedza šādas grupas:

EFD (B7-0637/2010)
S&D (B7-0638/2010)
ALDE (B7-0340/2010)
ECR (B7-0642/2010)
Verts/ALE (B7-0643/2010)
PPE (B7-0644/2010)

par Tibetu un ieceri noteikt ķīniešu valodu par galveno mācību valodu

Elmar Brok, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Thomas Mann, Mario Mauro, Cristian Dan Preda, Bernd Posselt, Laima Liucija Andriekienė, Csaba Sógor, Filip Kaczmarek, Lena Kolarska-Bobińska, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Eija-Riitta Korhola, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Tunne Kelam, Bogusław Sonik, Sari Essayah, Martin Kastler

PPE grupas vārdā

Véronique De Keyser, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg

S&D grupas vārdā

Marietje Schaake, Niccolò Rinaldi, Graham Watson, Ramon Tremosa i

RC\840848LV.doc

PE450.473v01-00}
PE450.474v01-00}
PE450.476v01-00}
PE450.478v01-00}
PE450.479v01-00}
PE450.480v01-00} RC1

Balcells, Frédérique Ries, Leonidas Donskis, Renate Weber, Edward McMillan-Scott, Sarah Ludford, Antonia Parvanova, Kristiina Ojuland, Marielle De Sarnez, Sonia Alfano

ALDE grupas vārdā

Heidi Hautala, Eva Lichtenberger, Raúl Romeva i Rueda, François Alfonsi, Frieda Brepoels, Catherine Grèze

Verts/ALE grupas vārdā

Charles Tannock, Michał Tomasz Kamiński, Konrad Szymański, Tomasz Piotr Poręba, Marek Henryk Migalski, Ryszard Czarnecki, Adam Bielan, Roberts Zile

ECR grupas vārdā

Fiorello Provera

EFD grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Tibetu un ieceri noteikt ķīniešu valodu par galveno mācību valodu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ķīnu un Tibetu, it īpaši 2010. gada 10. aprīļa rezolūciju par Tibetu,
- ņemot vērā Reglamenta 122. panta 5. punktu,
- A. tā kā cilvēktiesību un identitātes, kultūras un reliģijas brīvības ievērošana ir Eiropas savienības pamatprincips un prioritāte tās ārpolitikā;
- B. tā kā Ķīnas Tautas Republika ir paudusi vēlmi izveidot harmoniskas etniskās attiecības starp visām 56 etniskajām minoritātēm;
- C. tā kā 2010. gada 19. oktobrī apmēram 1000 tibetiešu tautības studentu izgāja Tunžņas (kas pazīstama arī ar nosaukumu „*Rebkong*”) ielās, lai mierīgā demonstrācijā protestētu pret plāniem noteikt šajā reģionā ķīniešu (mandarīnu) valodu par galveno mācību valodu skolās; tā kā 2010. gada 23. oktobrī protesti izplatījās uz Cjinhai provinci un Pekinu, kur demonstrācijā piedalījās 400 tibetiešu studentu, kuri mācās *Minzu* universitātē;
- D. tā kā tibetiešu valoda kā viena no Āzijas četrām senākajām un oriģinālākajām valodām ir tibetiešu identitātes, kultūras un reliģijas galvenais katalizators, bet kopā ar visu Tibetas kultūru tā ir pasaules mantojuma neaizstājama daļa; tā kā tibetiešu valoda — vēsturiski bagātas civilizācijas lieciniece — ir neaizstājams Tibetas identitātes, kultūras un reliģijas elements;
- E. tā kā valodas pauž kopienas sociālo un kultūras attieksmi, tā kā kopīga valoda kopienai ir noteicošais kultūras faktors un tā kā valodas pauž spēcīgu sociālās un kultūras sadzīves un domāšanas veida savdabīgumu;
- F. tā kā ir konstatēts, ka dzimtās valodas bilingvāla apmācība ir tibetiešiem visefektīvākais ceļš uz sekmīgu divvalodību, un tā kā šī „1. modeļa bilingvālas apmācības politika” ir veicinājusi to, ka Tibetas reģionā tibetiešu vidusskolu audzēkņiem pastāvīgi ir procentuālā izteiksmē visaugstākie rādītāji iekļūšanai koledžā;
- G. tā kā sākumskolā, pamatskolā un vidusskolā visās jomās, ko aptver Tibetas autonomā reģiona valdība, tibetiešu valoda tiek pakāpeniski aizstāta ar ķīniešu valodu un oficiāli dokumenti parasti nav pieejami tibetiešu valodā;
- H. tā kā izmaiņas izglītības politikā ierobežotu tibetiešu valodas lietošanu skolās, jo visas mācību grāmatas un visi mācību priekšmeti, izņemot tibetiešu un angļu valodas stundas, būtu ķīniešu (mandarīnu) valodā;

RC\840848LV.doc

PE450.473v01-00}
PE450.474v01-00}
PE450.476v01-00}
PE450.478v01-00}
PE450.479v01-00}
PE450.480v01-00} RC1

- I. tā kā Ķīnas Tautas Republika (ĶTR) kopā ar citām 142 valstīm balsoja par to, lai 2007. gada 13. septembrī tiktu pieņemta ANO Deklarācija par pamatiedzīvotāju tiesībām, kuras 14. pantā ir teikts, ka „pamatiedzīvotājiem ir tiesības noteikt un kontrolēt savas izglītības sistēmas un iestādes, kas sniedz izglītību viņu valodā, tādā veidā, kas atbilst viņu kultūras mācīšanas un apmācības metodēm”;
- J. tā kā sakarā ar ķīniešu valodas dominēšanu pieaug bažas par darba izredzēm augstskolu absolventu vidū Tibetas apgabalos, jo, kā liecina pasniedzēju un studentu parakstītais lūgumraksts, lielākā daļa tibetiešu studentu nekad nav bijuši ķīniešu valodas vidē un tāpēc viņi nevar sazināties ķīniešu valodā,
 1. pauž nosodījumu par to, ka arvien vairāk tiek apspiesta tibetiešu kultūras, reliģijas un citu pamattiesību izpaušmes brīvība, un uzsver nepieciešamību saglabāt un aizsargāt sešus miljonus lielās tibetiešu tautas atšķirīgo kultūras, reliģijas un nacionālo identitāti un risināt problēmu attiecībā uz tibetiešu valodas, kura ir tibetiešu identitātes pamatā, apspiešanu un sociālo atstumšanu;
 2. pauž bažas par mēģinājumiem piedēvēt tibetiešu valodai otršķirīgu vērtību un uzsver, ka, lai bilingvālā izglītība būtu sekmīga, tibetiešu valodai jābūt vietējai valodai;
 3. aicina Ķīnas iestādes īstenot Ķīnas Tautas Republikas konstitūcijas 4. pantu un Likuma par reģionālo nacionālo autonomiju (*Law on Regional National autonomy — LRNA*) 10. pantu, kurš garantē „visām tautībām brīvību lietot un attīstīt pašām savas mutiskās un rakstu valodas”;
 4. mudina Ķīnas iestādes atbalstīt patiesu divvalodības politiku, kurā visus priekšmetus, ieskaitot matemātiku un dabaszinības, drīkstētu mācīt tibetiešu valodā, tiktu pastiprināta ķīniešu valodas mācīšana un vietējās iestādes un kopienas būtu tiesīgas lemt par mācību valodu;
 5. uzskata, ka ikvienai etniskajai minoritātei ir tiesības saglabāt savu valodu un rakstību; uzskata, ka taisnīga bilingvāla izglītības sistēma veicinās labāku sadarbību un saprašanos, ja tibetieši apgūs ķīniešu valodu, savukārt Tibetas apgabalos dzīvojošie (haņ) ķīniešu tautības cilvēki tajā pat laikā tiks mudināti mācīties tibetiešu valodu;
 6. uzsver, ka, ieviešot ķīniešu valodu kā pirmo mācību valodu, ievērojami ciestu izglītības kvalitāte daudziem jo daudziem tibetiešu vidusskolēniem un ka tādēļ (kā ir vispareizāk) skolas mācību priekšmeti būtu jā māca tikai tibetiešu dzimtajā valodā;
 7. aicina Ķīnas iestādes darīt visu iespējamo, lai mazinātu valodas un kultūras ziņā nelabvēlīgos apstākļus, ar ko tibetieši saskaras pilsētas darba dzīvē, katrā ziņā tā, lai neapdraudētu tibetiešu valodu un kultūru;
 8. aicina Eiropas Komisiju, Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un dalībvalstis mudināt Ķīnas valdību nodrošināt, pirmkārt, lai tiktu ievērotas studentu tiesības uz savu uzskatu miermīlīgu paušanu un lai attiecīgās iestādes

pēc būtības un pienācīgi izskatītu viņu sūdzības un, otrkārt, lai tiktu pienācīgi īstenoti 2002. gada „Noteikumi par tibetiešu valodas studēšanu, lietošanu un attīstību” atbilstoši Likumam par reģionālo etnisko autonomiju;

9. aicina Komisiju ziņot par to, kā tiek izmantots fonds, kas pieprasīts tibetiešu pilsoniskās sabiedrības atbalstam Ķīnā un trimdā 2009. gada budžeta ietvaros (1 miljons eiro), un uzsver nepieciešamību saglabāt tibetiešu kultūru, jo īpaši trimdā;
10. atkārtoti aicina Ķīnu ratificēt Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un pauž nosodījumu par bieži notiekošo diskriminējošo izturēšanos pret etniskajām un reliģiskajām minoritātēm Ķīnā;
11. prasa Ķīnas iestādēm ļaut ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem iebraukt Tibetā, tostarp tajos Tibetas rajonos, kas ir ārpus Tibetas autonomā reģiona, un atcelt režīmu, kurā ir nepieciešamas īpašas atļaujas;
12. aicina ES diplomātiskos pārstāvjus Pekinā apmeklēt šo reģionu un ziņot Padomei un Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos par esošo situāciju attiecībā uz izglītības un valodas jautājumu;
13. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam un Viņa Svētībai Dalailamam.